

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721010087
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8721010087.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 03.06.2021, v trestnej veci proti obžalovanému F. Y. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. a), c) Trestného zákona, / ďalej len Tr. zák./ a iné, o odvolaní obžalovaného a o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/6/2021 zo dňa 04.03.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolania obžalovaného F. Y. a okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom sp.zn. 5T/6/2021 zo dňa 04.03.2021 Okresný súd Poprad uznal obžalovaného F. Y.Š., nar. XX.XX.XXXX vo Q. A. S., trvale bytom Q., J. M. XXX/XXX, vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- dňa 23.08.2020 v čase okolo 18.00 hod. prišiel ku služobnému vchodu koliby Patria na Štrbskom Plese, okr. Poprad, kde na tam stojacich zamestnancov P. U. N. a P. E. zakričal slovami „korona kríza“ a „dajte peniaze“, keď na jeho výzvu nereagovali, spod bundy, ktorú mal oblečenú vybral krátku strelnú zbraň a pod jej hrozbou na to z odkladacieho priestoru z tam stojaceho služobného osobného motorového vozidla zn. Škoda Oktávia, ev. č. F.-XXXEG zobral mobilný telefón zn. Xiaomi Redmi 8, patriaci P. U. N. i kľúče od predmetného motorového vozidla, ktoré po upozornení zamestnancov, že kľúče majú zabudované GPS zariadenie, zahodil do lesného porastu nad kolibou Patria, načo vyšiel zo služobného vchodu koliby Patria B. O. a vtedy obžalovaný F. Y. opätovne pod hrozbou zbrane vzal P. E. retiazku zo žltého kovu, ktorú mal na ruke a B. O. hodinky zn. Aple watch 2, znovu si od zamestnancov koliby Patria pýtal peniaze, spolu s nimi vošiel do priestoru koliby Patria, a to chodbičky a následne do kuchyne koliby, kde zo zbrane dvakrát vystrelil do stropu koliby, s P. U. N. prešiel do priestoru reštaurácie koliby, kde zo zásuvky skrinky pod pokladňou zobral peňaženku s finančnou hotovosťou 1.016,95,- eur a knihu objednávok, následne prešiel späť do kuchyne a z koliby vyšiel služobným vchodom smerom k služobnej prístupovej ceste, vedúcej k neďalekému parkovisku s predajnými stánkami, čím takto svojím konaním spôsobil P. U. N. krádežou mobilného telefónu zn. Xiaomi Redmi 8 škodu vo výške 160,- eur, P. E. krádežou retiazky zo žltého kovu škodu vo výške 450,- eur a spoločnosti TATRA HOTEL SLOVAKIA, a.s., Štrbské Pleso 33, Vysoké Tatry 059 85, IČO: 31 638 759, krádežou kľúčov od služobného osobného motorového vozidla zn. Škoda Oktávia, ev. č. F.-XXXEG a krádežou finančnej hotovosti spolu s poškodením zariadenia koliby Patria v presne nezistenej výške presahujúcej škodu vo výške 1.016,95,- eur a B. O. krádežou hodínok zn. Aple watch 2 škodu výške 140,- eur a výstrelmi zo zbrane mu zároveň spôsobil akútnu vnútrošnú poruchu sluchu vľavo podľa Fowlera 6,2% následkom akutraumy a ušný šelest v ľavom uchu s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 34 dní a obmedzením na obvyklom spôsobe života po dobu 25 dní v dôsledku ambulantných vyšetrení.

Za to mu bol uložený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu bol uložený trest prepadnutia veci - 1 ks samonabíjacia pištoľ zn. Grand Power, model K100, kaliber 9x19, výrobné číslo GTZ 0050.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku /ďalej len Tr. por./ mu bola uložená povinnosť zaplatiť poškodenej spol. TATRA HOTEL SLOVAKIA, a.s., Štrbské Pleso 33, Vysoké Tatry 059 85, IČO: 31 638 759, škodu vo výške 1.016,95,- eur, poškodenej Union zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 10, 814 53 Bratislava, IČO: 36 284 831, liečebné náklady vo výške 915,67,- eur a poškodenému B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., J.. P. XXXX/X, škodu vo výške 1.092,- eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. okresný súd poškodenú spol. TATRA HOTEL SLOVAKIA, a.s., Štrbské Pleso 33, Vysoké Tatry 059 85, IČO: 31 638 759, odkázal so zvyškom jej nároku na náhradu škody na civilný proces.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. Sociálnu poisťovňu, ul. 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, odkázal s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výroku o treste, podal do zápisnice o hlavnom pojednávaní odvolanie obžalovaný a, v následne prostredníctvom svojho obhajcu predloženom odôvodnení, vytkol okresnému súdu, že mu nepriznal aj poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. n) Tr. zák., čo obžalovaný považoval za hrubý rozpor s vykonaným dokazovaním a dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, pričom podľa názoru obžalovaného, poľahčujúce okolnosti ako aj ďalšie skutočnosti vo svojom súhrne odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. Potrebu zohľadniť aj uvádzanú poľahčujúcu okolnosť obžalovaný odôvodnil tým, že už pri svojom zadržaní a výsluchu podozrivého sám označil všetky konkrétne skutočnosti rozhodujúce pre objektívne posúdenie spáchaného skutku, teda trestného činu. Potom, podľa obžalovaného, bolo potrebné tri poľahčujúce okolnosti posudzovať aj v kontexte ďalších skutočností, ktoré vyplynuli z dokazovania a prihliadať na to, akým spôsobom žil obžalovaný pred spáchaním trestného činu, že nepáchal trestnú činnosť, že bol uchádzačom o zamestnanie, pracoval zodpovedne, svedomito a v predchádzajúcom živote nemal žiadne iné problémy a aj z väzby bol hodnotený kladne. Uvedené skutočnosti prípadu a pomery vedú potom podľa obžalovaného k záveru, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti by postačoval aj trest nižší, ktorý bol prejednávaný v konaní pred okresným prokurátorom a navrhovaný okresným prokurátorom pri dohode o vine a treste dňa 10.02.2021, avšak takýto trest nebol prejednávaný z dôvodu pokynu krajskej prokuratúry. Odkazujúc vo všeobecnosti na medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktorých obsahom je aj právo na spravodlivé konanie, vrátane uloženia spravodlivého trestu, vychádzajúc z úplného priznania obžalovaného, úprimného oľutovania, ako aj zo skutočnosti, že v minulosti nebol súdne trestaný, mal obžalovaný za to, že u neho by bolo spravodlivým uložiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, keďže k spáchanému skutku sa od počiatku priznal, účinne napomáhal orgánom činným v trestnom konaní a svoje konanie úprimne oľutoval, a to aj za použitia čl. 6 ods. 1, ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11. Považujúc uložený trest vo výmere 7 rokov za neodôvodnený a neprimerane prísny, obžalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušil a uložil trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Proti tomuto rozsudku, ale tiež len proti výroku o treste, podal okresný prokurátor písomne v zákonnej lehote odvolanie, v odôvodnení ktorého vytykal okresnému súdu, že odpis registra trestov potvrdzoval, že obžalovaný F. Y. mal jeden záznam, podľa ktorého v minulosti sa trestné stíhanie vedené proti nemu pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. skončilo podmieneným zastavením na podklade uznesenia Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, sp. zn. Pv 1122/08 zo dňa 29.06.2009 a obžalovaný sa dňom 14.12.2010 osvedčil. V tomto teda okresný prokurátor videl nezákonnosť výroku o treste a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a o treste sám rozhodol.

Na základe takto podaných odvolaní postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., v zmysle ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom na chyby,

ktoré neboli odvolaním vytykané prihladne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a nezistiac také chyby, po vykonaní svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že podané odvolania sú nedôvodné.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru krajského súdu, pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie v takom rozsahu, ako to bolo v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por. v podstate pre správne zistenie skutkového stavu nevyhnutné a tak krajský súd z doposiaľ vykonaného dokazovania vychádzal.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák., má trest postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihladne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pri ukladaní trestov treba zároveň vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to z princípu zákonnosti trestu a z princípu individualizácie trestu. Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu).

Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatel'a a jeho rodiny) či možnosť jeho nápravy. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste. (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4To 7/2013 zo dňa 13.05.2014)

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má zákon pôsobiť na ochranu spoločnosti tak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), ako aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest, samozrejme, musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a (retribúcia). (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1To 2/2014 z 8.10.2014)

Neprimeraným trestom podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. sa rozumie taký trest, ktorý je z pohľadu zásad ukladania trestov uvedených v § 34 a nasl. Tr. zák. čo do jeho druhu alebo výmery príliš prísny alebo príliš mierny. Odvolací súd môže z tohto dôvodu zrušiť výrok o treste a uložiť nový trest iba vtedy, ak je medzi uloženým trestom a trestom, ktorý by pri správnom postupe podľa uvedených zákonných ustanovení upravujúcich zásady ukladania trestov mal byť uložený, výrazný (prílišný) rozdiel. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2To 17/2015 zo dňa 08.11.2016)

Na hlavnom pojednávaní bolo prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine. Podľa odpisu registra trestov má obžalovaný F. Y. len záznam, o skončení trestného stíhania vedeného pre obvinenie z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmieneným zastavením na podklade uznesenia Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, sp. zn. Pv 1122/08 zo dňa 29.06.2009, pričom v určenej 12 mesačnej skúšobnej dobe sa obžalovaný dňom 14.12.2010 právoplatne osvedčil. Podľa evidencie

správnych deliktov a priestupkov má len jeden záznam, a to za porušenie ustanovenia o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky dňa 03.01.2019, za ktorý mu bola uložená bloková pokuta vo výškach 20,-eur. Podľa správy z miesta trvalého bydliska v obci Vechec je slobodný, bezdetný, dlhodobo žil a pracoval v zahraničí, v mieste bydliska sa správal slušne, vzťah k spoluobčanom je hodnotený ako dobrý, pričom jeho správanie nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku. Z výkonu väzby bol ÚVV a ÚVTOS Prešov hodnotený bez poznatkov o protiprávnej činnosti, bez záznamov o disciplinárnom odmenení alebo disciplinárnom potrestaní. Z vyjadrenia poškodeného P. E. a z potvrdenia o prevzatí finančnej hotovosti zo dňa 25.11.2020 vyplýva, že spôsobená škoda mu bola uhradená do skončenia prípravného konania, no vyjadrenia ostatných poškodených nenasvedčujú tomu, aby im obžalovaný škodu nahradil.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že odkazoval na východiská § 34 Tr. zák. s tým, že zistil dve poľahčujúce okolnosti, a to, že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život (§ 36 písm. l) Tr. zák.) a k trestnej činnosti priznal a svoje konanie oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.), pričom okresný súd nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť. Okresný súd ukladal trest vo výmere samotnej dolnej hranice trestnej sadzby stanovenej zákonom pri žalovanom trestnom čine podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže v období posledných 10-tich rokoch pred spáchaním skutku nebol vo výkone trestu odňatia slobody a trest prepadnutia veci - samonabíjacej pištole, ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu. Poukázal na to, že podľa jeho názoru, trest je trestom primeraným a spravodlivým, keďže sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie a zmierňuje páchatel'a so spoločnosťou, zodpovedá spôsobenému bezpráviu. Konštatoval absenciu zákonných dôvodov na použitie mimoriadne zníženého trestu odňatia slobody v zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., nezistiac žiadne mimoriadne okolnosti prípadu, ani také pomery na strane obžalovaného. Okresný súd zdôraznil, že obžalovaný sa predmetného násilného trestného činu dopustil so zbraňou, ktorú dokonca opakovane použil na umocnenie hrozby bezprostredného násillia voči viacerým osobám pri zmocnení sa ich vecí, a to, či už voči zamestnancom koliby Patria alebo voči náhodným hosťom, ktorí boli prítomní na mieste činu, používajúc pritom maskovanie tváre a poľský jazyk alebo prízvuk na sťaženie objasnenia skutku orgánmi činnými v trestnom konaní a zo zisťných dôvodov, zneužívajúc aj odkaz na súčasnú korona krízu a svoju vtedajšiu majetkovú a finančnú situáciu, riešil protiprávnym a pre spoločnosť veľmi nebezpečným konaním, aj keď v dôsledku jeho momentálnej mentálnej labilitity alebo navššenia osobného nezdaru a frustrácie.

Ani odvolací súd nedospel k záveru, že by bolo namieste ukladať obžalovanému trest prísnejší či miernejší. Až na iný názor na prítomnosť priťažujúcej okolnosti, ktorý ale nemal zásadnejší vplyv na vecnú správnosť napadnutého výroku o treste, možno konštatovať, že sa so závermi okresného súdu pre ich odôvodnenosť a zákonnosť odvolací súd stotožnil, pričom možno vzhľadom na povahu odvolacích dôvodov dodať nasledovné.

Nemožno prisvedčiť odvolacej námietke obžalovaného, ktorej podstata spočívala v nezohľadnení poľahčujúcej okolnosti uvedenej v ustanovení § 36 písm. n) Tr. zák..

V zmysle § 36 písm. n) Tr. por., z gramatického významu slov „napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom“ vyplýva, že jednak by malo ísť o aktívnu činnosť páchatel'a trestného činu predstavujúcu pomoc príslušným orgánom, a jednak, jeho pomoc by mala smerovať k objasneniu trestnej činnosti. Pod aktívnou činnosťou páchatel'a je potrebné rozumieť napríklad situáciu, keď páchatel' iniciatívne vyvinie aktivitu, ktorá napomôže orgánom činným v trestnom konaní odhaliť trestnú činnosť, ktorá by odhalená bez jeho pričinenia nebola, alebo jej odhalenie by bolo podstatne sťažené, napomôže identifikovať ďalších neznámych páchatel'ov, ktorí príslušným orgánom neboli známi, či napomôže príslušným orgánom zadovážiť podstatné, významné dôkazy, bez ktorých by objasnenie veci nebolo možné, alebo by bolo podstatne sťažené, a ktoré by príslušné orgány inak neodhalili a podobne. Aktívna pomoc zo strany páchatel'a trestného činu by mala smerovať k objasneniu trestnej činnosti.

Podľa stanoviska publikovaného pod č. 44/2017 trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016, na zjednotenie v otázke možnosti / nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a písm. l) Tr. zák. v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Tr. por., súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle

zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Tr. por.. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Tr. zák.. Aby bolo možné zohľadniť v prospech páchatel'a (procesne ako obvineného) aj poľahčujúcu okolnosť podľa písmena n) naposledy označeného ustanovenia, musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu). Taká súčinnosť musí byť poskytnutá orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin (a to aj procesným dokazovaním, vedeným v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por., nie len "operatívne") do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste (samozrejme, obžaloba ani za týchto okolností nemusí v súdnom konaní uspieť, čo nie je na účel stanoviska potrebné bližšie rozoberať).

Z predloženého spisu ale vyplynulo, že obžalovaný sa pri trestnom čine zamaskoval vo výzore tváre i v reči a po spáchaní trestného činu z jeho miesta utiekol k neďaleko pristavenému autu v zjavnej snahe sťažiť jeho odhalenie ako páchatel'a predmetného zločinu. Pokiaľ trestné stíhanie bolo začaté obhliadkou miesta činu dňa 23.08.2020, tak k odhaleniu páchatel'a museli orgány činné v trestnom konaní vykonať viacero vyšetrovacích úkonov, ktoré smerovali k odhaleniu a zadržaniu páchatel'a dňa 25.08.2020, pričom pri svojom zadržaní políciou kládol aktívny odpor, až boli použité policajné donucovacie prostriedky, a to hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany. Ako zadržaný podozrivý vtedy odmietol vypovedať k skutku a vypovedal len k svojej osobe. Dňa 26.08.2020 po vznesení obvinenia, teda ako už obvinený, odmietol vypovedať. Pri rozhodovaní o väzbe dňa 28.08.2020 sa stručne priznal a skutok oľutoval, no k samotnému skutku sa bližšie nevyjadril. Až pri svojom výsluchu dňa 17.09.2020 k skutku vypovedal. Uvedené nasvedčuje tomu, že aktívne neprispel k odhaleniu totožnosti páchatel'a tak, aby bolo možné uzavrieť, že jeho postoj k predmetnej trestnej veci znamenal naplnenie poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. n) Tr. zák.. Možno k tomu už len dodať, že odhalený ako páchatel' predmetnej lúpeže by bol aj bez svojho priznania, len vďaka rýchlym a účinným vyšetrovacím úkonom. Na druhej strane, jeho priznanie, prejavená ľútosť a dovtedajšia bezúhonnosť, svedčili o priaznivej možnosti jeho nápravy a odôvodňovali použitie výmeru trestu na spodnej hranici zákonnej výmere uvedenej v § 188 ods. 2 Tr. zák..

Tento záver odvolací súd zastáva aj napriek tomu, že súd prvého stupňa opomenul v neprospech obžalovaného zohľadniť jednu prirážajúcu okolnosť.

Možno poukázať na dokazovaním i prijatím vyhlásenia o vine ustálenú skutkovú okolnosť, že predmetný trestný čin spáchal obžalovaný pred súčasne prítomnými Mgr. U. N., P. E. a B. O., teda v zmysle § 122 ods. 2 písm. b) Tr. zák. verejne, lebo ho spáchal pred viac ako dvoma súčasne prítomnými osobami, čo je podľa § 37 písm. f) Tr. zák. prirážajúca okolnosť.

Predpokladom pre zákonný postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. je, aby boli pred súdom zistené také okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, že vzhľadom na nich má súd za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Také mimoriadne okolnosti v danom prípade zistené neboli. Trestný zákon pritom stále vychádza zo zásady, že znížiť trest z dôvodov okolností prípadu pod dolnú hranicu prípustnej trestnej sadzby zvýšenej na základe okolnosti, ktorá to podmieňuje, je - ako v predmetnej trestnej veci - vylúčené.

Odvolací súd teda preskúmal, či by použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. bolo prípustné s prihliadnutím na pomery páchatel'a. Pomery páchatel'a sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu, a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citelný. Ide o osobitné rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. kritické majetkové pomery páchatel'a, jeho zhoršený zdravotný stav a zhoršený zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu a pod.). Medzi

pomery páchatela odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia by bolo možné považovať aj viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatela, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatela od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti páchatela, ak nie je možný iný zákonný postup, starostlivosť páchatela o väčší počet osôb na neho odkázaných a pod.. Treba teda zdôrazniť, že nejde o relatívne bežné, ale skutočne až o mimoriadne skutočnosti, lebo len také môžu odôvodniť aplikáciu § 39 Tr. zák. za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatela neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. Bolo zistené, že obžalovaný je slobodný, bezdetný, po návrate zo zahraničia žije na Slovensku. Nebolo preukázané, že by sa staral o početnú rodinu, že by bol zdravotne znevýhodnený alebo že by bol kritickým zdravotný stav jeho rodiny, ktorá by bola na ňom závislá. Dokonca požíval zákonnú výhodu v podobe oprávnenia držať a nosiť strelnú zbraň. Aj v prípade existencie dvoch poľahčujúcich okolností, nešlo by o stav zodpovedajúci nárokom uvedeným v § 39 ods. 1 Tr. zák.. V danom prípade teda odvolací súd nezistil mimoriadnosť pomerov obžalovaného.

Treba potom hodnotiť postup okresného súdu pri hodnotení splnenia ustanovení Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu za odôvodnený, zákonný, spravodlivý, a teda za správny.

Hoci podľa vyššie uvedeného stanoviska publikovaného pod č. 44/2017 trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016 ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d, ods. 4 Tr. zák., teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu, stále musí byť pri ukladaní trestu sledovaný jeho účel a zachovaný postup podľa § 34 Tr. zák. pri ukladaní primeraného trestu.

V danej veci prokurátor konal o dohode o vine a treste, no obžalovaný dňa 10.02.2021 neprijal návrh prokurátora, ktorý v rámci výroku o treste navrhoval uložiť trest druhom, výmerom a spôsobom výkonu rovnaký ako bol okresným súdom uložený napadnutým rozsudkom. Dňa 11.02.2021 tak prokurátor podal obžalobu.

Analogický postup pri znížení trestu odňatia slobody v prípade vyhlásenia obžalovaného o vine a prijatí takéhoto vyhlásenia obdobne, ako v prípade schvaľovania dohody o vine a treste, je teda vo všeobecnosti možný, no nezabavuje súd povinnosti tak, ako ju má prokurátor pri uzatváraní dohody o vine a treste, zistiť, či vzhľadom na účel trestu a všetky okolnosti podľa Trestného zákona právne významné, dovoľujú taký postup, aby uložený trest zodpovedal požiadavkám zákonnosti, individuálnosti, primeranosti.

Motivácia obžalovaného porušiť záujem chránený Trestným zákonom bola pritom dominantne zistná, ktorý záver podporuje aj podaný psychologický posudok. Priamy úmysel konať a porušiť záujem chránený Trestným zákonom pri predmetnom zločine bol nepochybný. Práve následok predmetného zločinu bol skutočne výrazne závažný. Obžalovaný viacerým osobám pod hrozbou použitia strelnej zbrane odcudzil ich majetok, pritom pri úplne zbytočnej streľbe spôsobil ujmu na zdraví inej osoby. Takýto účinok na veciach a osobe je argumentom, ktorý obžalovanému neprospieva.

Osobitne k okolnostiam a spôsobu spáchania zločinu odvolací súd vyjadruje morálne odsúdenie páchatela aj z toho dôvodu, že obžalovaný zneužil strelnú zbraň, ktorú mal v legálnej držbe, hoci si musel byť plne vedomý svojich práv a povinností vyplývajúcich nielen z príslušného zákona o zbraniach a strelive, ale aj ostatných právnych predpisov. Použil túto strelnú zbraň nielen na hrozbu tým, že ju z takého motívu a úmyslu odhalil napriek povinnosti ju nosiť skrytým spôsobom, použil ju dokonca na opakovaný výstrel v interiéri reštaurácie, kde sa nachádzali iné osoby. Malo to zjavne jediný účel, a to účel zvýšiť zastrešovací účinok svojho lúpežného konania, čo rovnako treba morálne odsúdiť. Obžalovaného nijako neospravedlňuje skutočnosť, že v čase skutku mal súkromné vzťahové a finančné problémy. Obžalovaný navyše, hoci psychologickým znaleckým posudkom bolo zistené, že nemá zvýraznené agresívne tendencie a netrpí poruchou osobnosti a že čin mal spáchať v afekte hnevu, si pri čine zamaskoval tvár šatkou, aj akoby používal ochranu pred koronavírusom, čo zvýraznil užitím slovného

spojenia korona kríza a maskoval aj svoj hlas rozprávaním po poľsky. Takto sofistikovane, premyslene konal, pričom miesto a čas spáchania zločinu obžalovanému rovnako skôr priťažovali. Konal aj v reštaurácii, kam hostia chodia, aby v pokoji užili reštauračné služby.

Priaznivej možnosti nápravy páchatel'a už trestom odňatia slobody na samej spodnej hranici trestnej sadzby však nasvedčuje skutočnosť, že nemá záznam v registri trestov o odsúdení. Záznam o podmienenom zastavení trestného stíhania, navyše, ak sa v skúšobnej dobe osvedčil, čím nastali účinky zastavenia trestného stíhania bez vyslovenia viny a dokonca v tak vzdialenej minulosti od predmetného skutku, nemožno považovať za porušenie bezúhonného spôsobu života. Pokiaľ prokuratúra a súd v minulosti u obžalovaného takto hodnotili jeho priznanie sa k spáchaniu skutku, v podstate prejavili vôľu, aby sa ďalej nepokračovalo a nebola súdnym výrokom vyslovená vina. Obžalovaný tak v súvislosti s daným trestným stíhaním zostal nevinný, keďže nebolo súdnym výrokom vyslovené, že spáchal trestný čin. Nemožno sa teda stotožniť s odvolacou námietkou okresného prokurátora.

Podľa výpisu z evidencie priestupkov, vzhľadom na to, že obvinený nebol za násilný či majetkový priestupok doposiaľ postihnutý a dopravný priestupok nijako nesúvisel s povahou predmetného prípadu, okolnosť, že bol postihnutý za dopravný priestupok, nemala teda zásadný význam pri rozhodovaní o treste za predmetné lúpežné konanie.

Priaznivej možnosti nápravy nasvedčuje skutočnosť, že obžalovaný nielen na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa, ale aj na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, prejavil sebakritický vzťah k svojej trestnej činnosti, keď pred súdom prvého stupňa vyhlásil vinu a svoj trestný čin oľutoval a v takom vzťahu k svojmu zločinu zotrval aj pred odvolacím súdom. Osobu obžalovaného odvolací súd hodnotil ako spôsobilú k riadnemu životu, pričom predmetný zločin považoval v jeho živote za výnimočné vybočenie z medzí riadneho života. Aj preto odvolací súd, napriek výraznej závažnosti spáchaného zločinu, nezistil dôvod pre prísrenie trestu.

Prísnosť trestu uloženého súdom prvého stupňa nie je neprimeraná trestnému činu obžalovaného. Výrok o treste je súladný aj s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na ktorý obžalovaný odkazoval v odôvodnení svojho odvolania. Majúc na zreteli vyššie uvedené zásady pre ukládanie trestu a vyššie rozvedené okolnosti, za ktorých bol žalovaný trestný čin spáchaný, a ktoré charakterizujú pomery obžalovaného, jeho osobu a možnosti jeho nápravy, ako aj účel trestu vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zák., ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným spočívajúca v tom, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorenie podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a okolnosť, aby uložený trest súčasne iných odradil od páchania trestných činov a zároveň vyjadroval morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, dospel odvolací súd k záveru, že pri predmetnom zločine je pre dosiahnutie účelu trestu a v súlade so záujmom na generálnej a individuálnej prevencii potrestanie obžalovaného trestom uloženým napadnutým rozsudkom na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti potrestanie primerané a dostatočne individualizované. To platí tak pre výrok o treste odňatia slobody, výrok o spôsobe jeho výkonu, ako aj pre výrok o treste prepadnutia vecí.

Nezistiac dôvody, pre ktoré by čo i len čiastočne niektorému z podaných odvolaní vyhovel, odvolací súd podané odvolania ako nedôvodné zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.